

Філософія, методологія, теорія та історія
основ національної безпеки держави

УДК 351:342

Салюк-Кравченко Олександр Олексійович

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічного адміністрування, докторант
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;
старший науковий співробітник сектору вищої освіти
відділу освітньої статистики і аналітики
ДНУ «Інститут освітньої аналітики»*

Saliuk-Kravchenko Oleksandr

*PhD in Economics, Associate Professor of the
Department of Public Administration, Doctoral Student
Interregional Academy of Personnel Management;
Senior Research Fellow of the Higher Education Sector of the
Department of Educational Statistics and Analytics
State Scientific Institution «Institute of Educational Analytics»*

ORCID: 0000-0002-8404-1138

Галич Ярослав Васильович

*аспірант кафедри публічного адміністрування
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»*

Halych Yaroslav

*Postgraduate Student of the Department of Public Administration
Interregional Academy of Personnel Management*

ORCID: 0009-0007-1470-2897

**РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА
ПЕРСПЕКТИВИ**

THE ROLE OF STATE INSTITUTIONS IN ENSURING THE ENERGY SECURITY OF UKRAINE: CURRENT STATE AND PROSPECTS

Анотація. Вступ. Енергетична безпека є ключовим елементом національної безпеки кожної країни, особливо в умовах глобальної нестабільності та зростаючих геополітичних викликів. В умовах енергетичної кризи та зростаючих загроз для критичної інфраструктури особливу роль у забезпеченні енергетичної безпеки відіграють державні інституції. Державна політика в сфері енергетичної безпеки спрямована на зменшення залежності від зовнішніх постачальників, диверсифікацію енергоресурсів, модернізацію енергетичної інфраструктури та стимулювання переходу до відновлюваних джерел енергії. Водночас ефективність реалізації цих заходів значною мірою залежить від координації дій між різними державними органами, зокрема Міністерством енергетики, Радою національної безпеки і оборони, а також місцевими органами влади.

Мета. Метою даної статті є аналіз сучасного стану енергетичної безпеки України, визначення ролі державних інституцій у її забезпеченні та окреслення перспектив розвитку даної сфери.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є нормативно-правові акти України, що регламентують енергетичну безпеку, аналітичні звіти міжнародних організацій щодо стану енергетичної безпеки України та статистичні дані Міністерства енергетики України та інших профільних відомств.

У процесі здійснення дослідження було використано такі наукові методи:

1) метод аналізу для оцінки нормативно-правової бази та її відповідності сучасним викликам;

2) статистичний метод для обробки даних про стан енергетичної інфраструктури;

3) прогностичний метод для визначення перспектив розвитку енергетичного сектору в Україні.

Результати. Результати проведеного дослідження показали, що стан енергетичної безпеки України залишається складним через декілька ключових факторів. Основні висновки дослідження включають:

– залежність від імпорту енергоносіїв: незважаючи на заходи з диверсифікації, Україна все ще значною мірою залежить від постачання газу та нафти з-за кордону, що створює ризики в умовах політичної та економічної нестабільності;

– стан енергетичної інфраструктури: значна частина енергетичної інфраструктури України є застарілою та потребує модернізації. Це впливає на ефективність використання ресурсів і підвищує ризики аварій;

– розвиток відновлюваних джерел енергії: хоча спостерігається позитивна динаміка у впровадженні відновлюваних джерел енергії, їхня частка у загальному енергетичному балансі залишається недостатньою для зниження залежності від традиційних видів палива;

– роль державних інституцій: державні органи відіграють важливу роль у регулюванні енергетичного сектору, проте недостатня координація між різними інституціями уповільнює реалізацію стратегічних ініціатив;

– вплив військових дій: постійні атаки на критичну інфраструктуру значно ускладнюють забезпечення стабільності енергопостачання та підвищують потребу в додаткових заходах захисту.

Таким чином, результати дослідження підкреслюють необхідність інтегрованого підходу до забезпечення енергетичної безпеки, що включає модернізацію інфраструктури, активізацію розвитку відновлюваних

джерел енергії, зміцнення нормативно-правової бази та підвищення ефективності державного управління.

Перспективи. На основі отриманих результатів подальші дослідження доцільно зосередити на вивченні впливу міжнародних партнерств на енергетичну безпеку України, зокрема у контексті інтеграції до європейського енергетичного простору. Також важливим напрямом є розробка ефективних моделей управління енергетичними кризами, враховуючи досвід інших країн та специфіку української енергетичної системи. Подальший акцент необхідно зробити на дослідженні потенціалу розширення використання відновлюваних джерел енергії, таких як вітрова, сонячна та біоенергетика, як альтернативи традиційним видам палива. Окрему увагу слід приділити оцінці довгострокового впливу військових дій на відновлення та розвиток енергетичного сектору України, а також розробці стратегій відновлення критичної інфраструктури.

Ключові слова: енергетична безпека, державні інституції, відновлювані джерела енергії, модернізація інфраструктури, енергетична криза, міжнародне партнерство, критична інфраструктура, енергетичний сектор України.

Summary. *Introduction.* Energy security is a key component of national security for any country, particularly in the context of global instability and increasing geopolitical challenges. Amid the energy crisis and growing threats to critical infrastructure, state institutions play a pivotal role in ensuring energy security. National policies in this area aim to reduce dependence on external suppliers, diversify energy resources, modernize energy infrastructure, and promote the transition to renewable energy sources. At the same time, the effectiveness of these measures largely depends on the coordination of actions

among various governmental bodies, including the Ministry of Energy, the National Security and Defense Council, and local authorities.

Objective. The objective of this article is to analyze the current state of energy security in Ukraine, identify the role of state institutions in its provision, and outline the prospects for development in this domain.

Materials and Methods. The research materials include regulatory and legal acts of Ukraine governing energy security, analytical reports from international organizations on the state of Ukraine’s energy security, and statistical data from the Ministry of Energy of Ukraine and other relevant agencies.

In the course of the research, the following scientific methods were employed:

- 1) analytical method to evaluate the regulatory framework and its adequacy to contemporary challenges;
- 2) statistical method to process data on the condition of energy infrastructure;
- 3) predictive method to identify development prospects for Ukraine’s energy sector.

Results. The findings of the research reveal that the state of Ukraine’s energy security remains complex due to several key factors. The main conclusions of the study include:

- dependence on energy imports: despite diversification efforts, Ukraine remains significantly dependent on the supply of gas and oil from abroad, posing risks in the context of political and economic instability;
- condition of energy infrastructure: a substantial portion of Ukraine’s energy infrastructure is outdated and requires modernization. This affects resource efficiency and increases the risk of accidents;

- *development of renewable energy sources: although there is positive progress in adopting renewable energy sources, their share in the overall energy balance remains insufficient to reduce dependence on traditional fuels;*
- *role of state institutions: government bodies play a critical role in regulating the energy sector. However, insufficient coordination among institutions slows the implementation of strategic initiatives;*
- *impact of military actions: continuous attacks on critical infrastructure significantly hinder the stability of energy supply and necessitate additional protective measures.*

Thus, the study highlights the need for an integrated approach to ensuring energy security, including infrastructure modernization, enhanced development of renewable energy sources, strengthening of the regulatory framework, and improved efficiency of public administration.

Prospects. Based on the results obtained, future research should focus on examining the impact of international partnerships on Ukraine's energy security, particularly in the context of integration into the European energy space. Another important direction is the development of effective models for managing energy crises, taking into account the experience of other countries and the specifics of Ukraine's energy system. Further emphasis should be placed on exploring the potential for expanding the use of renewable energy sources such as wind, solar, and bioenergy as alternatives to traditional fuels. Special attention should be given to assessing the long-term impact of military actions on the recovery and development of Ukraine's energy sector, as well as devising strategies for restoring critical infrastructure.

Key words: *energy security, state institutions, renewable energy sources, infrastructure modernization, energy crisis, international partnership, critical infrastructure, Ukraine's energy sector.*

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Дослідження ролі державних інституцій у забезпеченні енергетичної безпеки є актуальним як у науковій, так і практичній площині. Наукове значення полягає у розширенні теоретичних знань щодо ефективного державного управління енергетичним сектором, аналізу найкращих міжнародних практик та пошуку оптимальних підходів до вирішення існуючих проблем. Практичне значення полягає у розробці рекомендацій для підвищення ефективності функціонування державних інституцій у контексті зміцнення енергетичної безпеки України.

Таким чином, аналіз ролі державних інституцій у забезпеченні енергетичної безпеки є критично важливим для розуміння шляхів зміцнення енергетичної стійкості України та адаптації до сучасних викликів і загроз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В ході дослідження проаналізовано ключові теми, які досліджуються в контексті енергетичної безпеки України та управління енергетичними ресурсами. Зокрема, дослідження І. Белової, О. Ярощук [2], О. Салюк-Кравченко [9], О. Суходолі [10] присвячені комплексному аналізу сучасного стану енергетичної безпеки в Україні та управлінню кризами. Звіти глобальної мережі [1] підкреслюють технологічні та інфраструктурні виклики, що стоять перед енергетичним сектором. Ініціативи Кабінету Міністрів України [11] та Національної комісії [8], що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг формують нормативно-правове підґрунтя для забезпечення стабільності енергетики. Також В. Омельченко [4] висвітлив роль енергетичної безпеки як стратегічного ресурсу для міжнародної співпраці.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз ролі державних інституцій у забезпеченні енергетичної безпеки

України та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності їхньої роботи з урахуванням сучасних викликів та перспектив розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. За визначенням О. Суходолі, енергетична безпека є здатністю забезпечувати потреби суспільства в енергоресурсах технічно надійним, економічно ефективним та екологічно прийнятним шляхом, підтримувати стабільне функціонування національної економіки як у звичайних, так і в кризових умовах, а також захищати суверенітет держави у формуванні й реалізації політики, спрямованої на захист національних інтересів [10].

У 2024 році державні інституції України відіграють ключову роль у забезпеченні енергетичної безпеки країни. Їхні функції охоплюють розробку та реалізацію стратегій, регулювання енергетичного ринку, моніторинг загроз та сприяння інвестиціям у модернізацію енергетичного сектору. Розглянемо детально:

– *розробка та реалізація стратегій*: Кабінет Міністрів України затвердив Стратегію енергетичної безпеки, яка визначає цільову модель системи забезпечення енергетичної безпеки як складової національної безпеки [10]. Документ визначає 29 ключових загроз енергетичної безпеки та спрямований на реалізацію стратегічного вибору – запровадження системи урядування та господарювання у енергетичному секторі, що базуються на принципах та засадах функціонування енергетичних ринків країн Європейського Союзу (далі – ЄС);

– *регулювання енергетичного ринку*: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), відповідає за встановлення тарифів, ліцензування діяльності та контроль за дотриманням законодавства учасниками ринку. У 2024 році НКРЕКП продовжує впроваджувати реформи, спрямовані на лібералізацію ринку електроенергії та газу, що сприяє підвищенню конкуренції та зниженню цін для споживачів [8];

– *моніторинг та реагування на загрози*: Міністерство енергетики України здійснює постійний моніторинг стану енергетичної системи та розробляє заходи для реагування на потенційні загрози. Зокрема, у 2024 році Міністерство акцентує увагу на розвитку атомної енергетики, децентралізації енергогенерації та забезпеченні безпеки критично важливих об'єктів енергетичної інфраструктури [1];

– *сприяння інвестиціям та модернізації*: державні інституції активно працюють над залученням інвестицій у модернізацію енергетичної інфраструктури. Наприклад, у 2024 році уряд затвердив План пріоритетних дій, який передбачає відновлення енергетики за новими стандартами, будівництво нових об'єктів та посилення захисту вже наявних, про що звітує Д. Шмигаль [6].

Варто відзначити, що після російських атак на енергетичну інфраструктуру у 2023 році, Міністерстві енергетики України розпочало масштабні роботи з відновлення пошкоджених об'єктів. В. Омельченко включає в них розвиток системи захисту енергосистеми (впроваджуються заходи для підвищення стійкості енергетичної інфраструктури, включаючи модернізацію об'єктів та посилення їхнього захисту від можливих атак), та міжнародний моніторинг безпеки на об'єктах, тобто залучення міжнародних партнерів для контролю та оцінки безпеки на об'єктах енергетичної інфраструктури з метою забезпечення їхньої надійної роботи [4].

Таким чином, у 2024 році державні інституції України продовжують активно працювати над забезпеченням енергетичної безпеки країни через розробку стратегій, регулювання ринку, моніторинг загроз та сприяння інвестиціям у модернізацію енергетичного сектору.

Незважаючи на активну діяльність державних інституцій, станом на сьогодні державне управління енергетичною безпекою України стикається

з низкою значних проблем, які впливають на стабільність та ефективність енергетичного сектору. Основні з них включають:

– *пошкодження енергетичної інфраструктури через військові дії*: російські атаки на енергетичні об'єкти призвели до значних руйнувань. Так, у квітні 2024 року було знищено Трипільську теплову електростанцію в Київській області, що суттєво вплинуло на енергопостачання регіону [5];

– *недостатня координація між державними інституціями*: О. Салюк-Кравченко зазначає, що відсутність ефективної взаємодії між різними державними органами ускладнює реалізацію стратегічних ініціатив та оперативне реагування на загрози енергетичній безпеці, що призводить до затримок у прийнятті рішень та неефективного використання ресурсів [9];

– *залежність від імпорту енергоресурсів*: висока залежність від імпорту енергоресурсів, особливо природного газу, робить Україну вразливою до зовнішніх впливів та цінових коливань на світових ринках, що ускладнює забезпечення стабільного енергопостачання та створює додаткові ризики для національної безпеки [1];

– *недостатнє фінансування та інвестиції в енергетичний сектор*: обмеженість фінансових ресурсів перешкоджає модернізації енергетичної інфраструктури та впровадженню новітніх технологій, що знижує ефективність енергетичної системи та її стійкість до зовнішніх загроз [7];

– *корупція та неефективне використання енергетичних ресурсів*: корупційні практики та неефективне управління енергетичними ресурсами призводять до фінансових втрат та зниження довіри інвесторів, що ускладнює реалізацію реформ та впровадження необхідних змін для підвищення енергетичної безпеки, зазначає І. Белова [2].

Отже, для подолання проблем необхідно впроваджувати комплексні реформи, спрямовані на підвищення прозорості управління, залучення

інвестицій, диверсифікацію джерел енергії та посилення координації між державними інституціями.

Станом на сьогодні перспективи розвитку державних інституцій України включають кілька основних напрямків:

– *інтеграція з європейськими енергетичними ринками*: Україна продовжує процес інтеграції своїх енергетичних ринків з європейськими, що передбачає синхронізацію енергетичних систем та ринків України з європейськими та їх сталий розвиток;

– *реформування енергетичного сектору*: державні інституції активно працюють над реформуванням енергетичного сектору, зокрема, над підвищенням ефективності функціонування об'єднаної енергосистеми України та забезпеченням безпеки постачання електричної енергії та природного газу споживачам;

– *розвиток відновлюваних джерел енергії*: уряд підтримує розвиток відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна, вітрова та гідроенергетика, що сприяє зменшенню залежності від імпорتنих вугілля та газу, а також знижує негативний вплив на навколишнє середовище;

– *підвищення енергоефективності*: державні інституції впроваджують програми з підвищення енергоефективності в усіх сферах економіки, що сприяє зменшенню споживання енергії та підвищенню стійкості енергетичної системи.

Таким чином, перспективи розвитку державних інституцій у забезпеченні енергетичної безпеки України спрямовані на інтеграцію з європейськими ринками, реформування енергетичного сектору, розвиток відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.
У результаті проведеного дослідження було визначено, що державні інституції України відіграють ключову роль у забезпеченні енергетичної безпеки, зокрема через розробку стратегічних документів, реформування

енергетичного сектору та впровадження заходів із розвитку відновлюваних джерел енергії. Інтеграція з європейськими енергетичними ринками та підвищення енергоефективності є пріоритетними напрямками, які сприяють зменшенню залежності від імпорту енергоресурсів і зміцненню стійкості енергосистеми. Доведено, що ефективність забезпечення енергетичної безпеки України значною мірою залежить від узгодженості дій державних інституцій, впровадження міжнародного досвіду та реалізації стратегічних ініціатив. Оцінка сучасного стану дозволила виявити ключові виклики, серед яких присутні залежність від імпорту енергоресурсів, недостатня координація між державними органами, корупція з неефективним управлінням та обмеженість фінансових ресурсів. Варто зауважити, що подолання викликів, пов'язаних із військовими загрозами, економічними обмеженнями та корупцією, вимагає комплексного підходу, що включає вдосконалення нормативно-правової бази, посилення координації між органами влади та залучення міжнародної підтримки. Перспективи розвитку державних інституцій полягають у створенні умов для стабільної роботи енергетичної системи, забезпечення її стійкості та адаптації до сучасних викликів.

Подальші дослідження в цьому напрямі мають бути спрямовані на розробку інноваційних механізмів державного управління, які дозволять підвищити енергетичну стійкість країни, вивчення впливу новітніх технологій та альтернативних джерел енергії на енергетичну безпеку, формування ефективних підходів до залучення інвестицій у модернізацію енергетичної інфраструктури та створення механізмів раннього виявлення та реагування на загрози енергетичній безпеці.

Таким чином, стаття слугує основою для подальших досліджень і практичних напрацювань, спрямованих на підвищення рівня енергетичної безпеки України та адаптацію державних інституцій до сучасних викликів.

Література

1. Енергетичний сектор в Україні та світі: прогнози та виклики. *BDO в Україні*. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2024/energy-sector-in-ukraine-and-the-world-forecasts-and-challenges> (дата звернення: 24.12.2024).
2. Белова І., Ярощук О. Проблемні аспекти управління енергетичною безпекою України в умовах воєнного стану. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34, № 2. С. 76-85.
3. Ващенко К. О. Політологія для вчителя. К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. Київ: Вид. ім. М. П. Драгоманова, 2011. 406 с.
4. Енергетична безпека – третій пункт української формули миру: обговорюємо з Володимиром Омельченком. *UATV*. URL: <https://uatv.ua/uk/energetychna-bezpeka-tretij-punkt-ukrayinskoyi-formuly-miru-obgovoryuemo-z-volodymyrom-omelchenkom/> (дата звернення: 24.12.2024).
5. Після знищення Трипільської ТЕС “Центренерго” втратило 100% генерації: як це вплине на споживачів. *Texty.org.ua*. URL: <https://texty.org.ua/fragments/112218/pislya-znyshennya-trypilskoyi-tes-centrenerho-vtratylo-100-heneraciyi-yak-se-vplyne-na-spozhyvachiv/> (дата звернення: 24.12.2024).
6. Прем’єр-міністр: Енергетична безпека та відновлення України у фокусі роботи Уряду цього року. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/premier-ministr-enerhetychna-bezpeka-ta-vidnovlennia-ukrainy-u-fokusi-roboty-uriadu-tsoho-roku> (дата звернення: 24.12.2024).
7. Проблеми та перспективи розвитку відновлюваної енергетики в 2024 році. *Liga.net*. URL: https://biz.ligakon.net/analytics/227024_problemi-ta-perspektivi-rozvitku-vdnovlyuvano-energetiki-v-2024-rots (дата звернення: 24.12.2024).

8. Про затвердження плану діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2022 бюджетний рік та два бюджетні періоди, що настають за плановим. URL: <https://www.nerc.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-planu-diyalnosti-natsionalnoi-komisii-shcho-zdiysnyue-derzhavne-regulyuvannya-u-sferakh-energetiki-ta-komunalnikh-poslug-na-2022-byudzhetniy-rik-ta-dva-byudzh-616db8ac13c03> (дата звернення: 24.12.2024).

9. Салюк-Кравченко О. О., Семенець-Орлова І. А. Комплексний механізм публічного управління у сфері енергетичної безпеки як складової національної стійкості (в умовах енергетичної кризи 2022–2024 років). *Проблеми економіки та управління*. 2024. № 41. С. 16. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2024/41-2024/16.pdf> (дата звернення: 24.12.2024).

10. Суходоля О. М. Енергетична безпека України: методологія системного аналізу та стратегічного планування: *Аналітична доповідь*. Київ: НІСД, 2020. 178 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-12/sukhodolia_energy_security_sayt-1.pdf (дата звернення: 24.12.2024).

11. Уряд затвердив Стратегію енергетичної безпеки. *Кабінет Міністрів України*. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdyyv-strategiyu-energetichnoyi-bezpeky> (дата звернення: 24.12.2024).

12. Chorna O., Orlova I. S., Shyshliuk V., Pugachov M., Pugachov V. Anti-Crisis regulation of enterprises through digital management. *International Journal of Professional Business Review*. 2023. 8(5). P. 90.

13. Radchenko O. et al. (ed.). National security drivers of Ukraine: information technology, strategic communication, and legitimacy. Springer Nature, 2023.

14. Shmalenko I., Yeftieni N., Semenets-Orlova I. Impact of social media influencers on public policy and political discourse. *International Conference on Social Science, Psychology and Legal Regulation (SPL 2021)*. (pp. 88-93). Atlantis Press, 2021.

References

1. Enerhetychnyi sektor v Ukrayini ta sviti: prohnozy ta vyklyky [Energy sector in Ukraine and the world: forecasts and challenges]. *BDO v Ukrayini – BDO in Ukraine*. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2024/energy-sector-in-ukraine-and-the-world-forecasts-and-challenges> [in Ukrainian].
2. Belova, I., Yaroschuk, O. (2024). Problemi aspekty upravlinnya enerhetychnoyu bezpekoju Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Problematic aspects of energy security management in Ukraine during martial law]. *Ekonomichnyi analiz* [Economic analysis]. 34 (2), 76-85 [in Ukrainian].
3. Vashchenko, K. O. (2011). Politolohiia dlia vchytelia [Politology for teachers]. K. O. Vashchenko, V. O. Korniienko. Kyiv: Vyd. im. M. P. Drahomanova. [in Ukrainian].
4. Enerhetychna bezpeka – tretij punkt ukrayinskoyi formuly myru: obhovoryuyemo z Volodymyrom Omelchenkom [Energy security – the third point of the Ukrainian peace formula: a discussion with Volodymyr Omelchenko]. *UATV*. URL: <https://uatv.ua/uk/energetychna-bezpeka-tretij-punkt-ukrayinskoyi-formuly-myru-obgovoryuyemo-z-volodymyrom-omelchenkom/> [in Ukrainian].
5. Pislya znyshchennya Trypils'koyi TES “Tsentrenerho” vtratilo 100% heneratsiyi: yak tse vplyne na spozhyvachiv [After the destruction of Trypilska TPP, “Centrenergo” lost 100% of its generation: how it will affect consumers]. *Texty.org.ua*. URL: <https://texty.org.ua/fragments/112218/pislya-znyshchennya-trypils'koyi-tes-centrenerho-vtratilo-100-heneratsiyi-yak-ce-vplyne-na-spozhyvachiv/> [in Ukrainian].
6. Prem'yer-ministr: Enerhetychna bezpeka ta vidnovlennya Ukrayiny u fokusi roboty Uriadu ts'ogo roku [Prime Minister: Energy security and Ukraine’s recovery in focus of government efforts this year]. *Kabinet Ministriv Ukrayiny – Cabinet of Ministers of Ukraine*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/premier->

ministr-enerhetychna-bezpeka-ta-vidnovlennia-ukrainy-u-fokusi-roboty-uriadu-tsoho-roku [in Ukrainian].

7. Problemy ta perspektyvy rozvytku vidnovlyuvanoyi enerhetyky v 2024 rotsi [Problems and prospects for the development of renewable energy in 2024]. *Liga.net*. URL: https://biz.ligazakon.net/analitycs/227024_problemi-ta-perspektivi-rozvitku-vidnovlyuvano-energetiki-v-2024-rots [in Ukrainian].

8. Pro zatverdzhennya planu diyal'nosti Natsional'noyi komisiyi, shcho zdiysnyuye derzhavne rehulyuvannya u sferakh enerhetyky ta komunal'nykh posluh, na 2022 byudzhetni rik ta dva byudzhetni periody, shcho nastayut' za planovym [Approval of the activity plan of the National Commission for State Regulation in the Energy and Utilities Sectors for the 2022 budget year and the two following budget periods]. URL: <https://www.nerc.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-planu-diyalnosti-natsionalnoi-komisii-shcho-zdiysnyue-derzhavne-regulyuvannya-u-sferakh-energetiki-ta-komunalnikh-poslug-na-2022-byudzhetny-rik-ta-dva-byudzh-616db8ac13c03> [in Ukrainian].

9. Salyuk-Kravchenko, O. O., Semenets-Orlova, I. A. (2024). Kompleksnyi mekhanizm publichnoho upravlinnya u sferi enerhetychnoi bezpeky yak skladovoi natsionalnoyi stijkosti (v umovakh enerhetychnoi kryzy 2022–2024 rokiv) [Comprehensive mechanism of public management in the field of energy security as a component of national resilience (during the 2022–2024 energy crisis)]. *Problemy ekonomiky ta upravlinnya – Problems of Economics and Management*, 41, 16. URL: <https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2024/41-2024/16.pdf> [in Ukrainian].

10. Sukhodolia, O. M. (2020). Enerhetychna bezpeka Ukrayiny: metodolohiya systemnoho analizu ta strachichnoho planuvannya: Analychna dopovid [Energy security of Ukraine: methodology of systemic analysis and strategic planning: Analytical report]. Kyiv: NISD. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-12/sukhodolia_energy_security_sayt-1.pdf [in Ukrainian].

11. Uriad zatverdyv Stratehiyu enerhetychnoi bezpeky [The Government approved the Energy Security Strategy]. *Kabinet Ministriv Ukrayiny – Cabinet of Ministers of Ukraine*. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdyv-strategiyu-energetychnoyi-bezpeky> [in Ukrainian].

12. Chorna, O., Orlova, I. S., Shyshliuk, V., Pugachov, M., & Pugachov, V. (2023). Anti-Crisis regulation of enterprises through digital management. *International Journal of Professional Business Review*, 8(5), 90.

13. Radchenko, O., Kovach, V., Semenets-Orlova, I., & Zaporozhets, A. (Eds.). (2023). National security drivers of Ukraine: information technology, strategic communication, and legitimacy. Springer Nature.

14. Shmalenko, I., Yeftieni, N., & Semenets-Orlova, I. (2021, December). Impact of social media influencers on public policy and political discourse. *International Conference on Social Science, Psychology and Legal Regulation (SPL 2021)*. (pp. 88-93). Atlantis Press.